

viis af den omfattende Lov af 29de Juli 1814, thi de Herrer kjende den vist; men jeg skal hen- vise til den af mig paaberaabte § 14 i An- ordningen af 13de August 1841, hvor der ud- trykkeligt siges, at de Forretninger vedkommende Skolevæsenet, som efter de da gjældende An- ordninger paahvilede Skolecommissionen, her- efter skulde gaae over til Sognestorstanderskabet, „hvoraf følger, at bemeldte Commissioner ville ophøre, saasnart Sognestorstanderskaberne ere traadte i Virksomhed.“ Deraf ville de Herrer altsaa see, at samtlige de Forretninger, som hidtil paahvilede Skolecommissionens Medlem- mer, gik fra 13de Aug. 1841 over til Sogne- forstanderskabet; men da Præsten havde For- sædet i dette i Anledning af Skolefagerne, saa havde han ogsaa som saadan at modtage Breve imellem Møderne og besvare dem. Men dette er ikke Noget, som angik Tilshynet med Lærernes Underviisning og Embedsførelse; det have de Andre den samme Pligt til som han, og have de unbladt det, saa have de unbladt at gjøre deres Pligt; thi det er ikke Loven, der befaler dem at unblade dette Tilshyn. Hvor- ledes vil nu den ærede Ordfører fortælle mig, at der skulde ligge noget Andet i det næste Punktum af samme Paragraph? Det hedder der: „Derimod vil det fremdeles tilfalde Sogne- præsten, mellem Sognestorstanderskabets Møder, at varetage Alt, hvad Fattig- og Skolevæsenet vedkommer, saaledes som Reglement 5te Juli 1803 og Anordning 29de Juli 1814 have bestemt“, altsaa saaledes, som disse have bestemt, og ikke anderledes; det er kun saaledes, at han som Forretningsfører modtager Breve og be- sørger dem. Han besørger altsaa de løbende Forretninger, men den nævnte Pligt for Skole- commissionens Medlemmer til at besøge Sko- len „flittigt, og idetmindste een Gang hver fjor- tende Dag“, er en Lovbestemmelse, som staaer fuldstændigt ved Magt og gjælder saavel Com- missionens læge Medlemmer som Sognepræsten; det er desuden en velbekendt Sag for Enhver, som har noget praktisk Kjendskab til disse For- hold. Der staaer i Slutningen af denne Para- graph, at Forstanderskabet kan overlade særskilt enkelte af sine Medlemmer i Forening med Sognepræsten at føre disse Forretninger an- gaaende Skolevæsenet, og, saaledes som dette

bestemmes, viser udtrykkeligt noksom, at min For- tolkning er den eneste rigtige. Det hedder nem- lig: „Spørgt hør og Formanden foranstalte, at Forstanderskabet vælger nogle af dets Med- lemmer til, som Skoleforstandere samt Skole- patroner, at udføre de disse efter bemeldte An- ordninger paahvilende Pligter“, det vil sige, de dem efter Forordningen 29de Juli 1814 paa- hvilende Pligter, og disse Pligter ere paa det Allerbestemteste enkeltviis anførte, saa at de læge Medlemmer have den selsomme Ret som Sognepræsten, og, hvad de vedtage i deres Forsamlinger, er Sognepræsten pligtig til at udføre, selv om han staaer i Minoriteten. Jeg forlanger ikke, at de ærede Medlemmer skulle troe mig fremfor den ærede Ordfører; men jeg haaber, at De ville troe Loven, og, som jeg har tilladt mig at oplæse, saaledes er Lovet og saa- ledes er lovlig Ret i dette Spørgsmaal den Dag i Dag. Naar man derfor udenfor Sogne- forstanderskaberne vil oprette en selvstændig Commission, siger jeg, man gaaer tilbage til 1814. Jeg beder de Herrer undskyld, at jeg har talt lidt varmt om dette Spørgsmaal, men det forekommer mig, at vore Udtalelser, den ærede Ordførers og mine, idetmindste ikke kunne berettigede den ærede Ordfører til at sige, at jeg taler mod min egen Overbeviisning, thi jeg haaber at have capitelfæstet min Overbeviis- ning med Lovens klare Ord. Det har den ærede Ordfører endnu unbladt.

Formanden: Jeg troer dog ikke, at den ærede Ordfører sigtede det ærede Medlem for at have talt mod sin Overbeviisning.

Berg: Jo accurat!

Klein: Den ærede Ordfører udtalte om det Forslag, jeg har været med til at stille un- der Nr. 92, at det vilde være meget urimeligt at slaae det Forhold fast, som nu finder Sted mellem Formues og Leilighedsligningen og Hart- kornsligningen, og for at begrunde denne Paa- stand anførte han, at der er megen Forskjellig- hed tilstede i den Henseende imellem Commu- nerne, idet der er nogle Steder, hvor man lige- ner maaskee $\frac{9}{10}$ af det hele Behov paa en af disse Maader, paa Formue og Leilighed eller